

ZEMLINSKÉHO KVARTETO

Koncertní série 4plus 2021 (4. ročník)

Antonín Dvořák – Souborné provedení smyčcových kvartetů

POCTA A. DVOŘÁKOVI U PŘÍLEŽITOSTI 180. VÝROČÍ NAROZENÍ

Úvodní slovo

Vážení a milí příznivci Zemlinského kvarteta,

dovolte mi, abych vám zde představil náš vysněný a troufám si říci jedinečný projekt – kompletní provedení smyčcových kvartetů Antonína Dvořáka v roce 2021 v Praze.

V roce 2018 založilo Zemlinského kvarteto koncertní sérii 4plus – večery komorní hudby, na kterých se kromě Zemlinského kvarteta představují vzácní hosté z Čech i ze zahraničí. Za vznikem série stály dvě silné motivační ideje. První z nich byla touha členů kvarteta uspořádat si svou vlastní sérii koncertů v Praze, díky které by se soubor mohl častěji prezentovat našemu domácímu publiku, kterou by si mohl sám dramaturgicky naplánovat a na které by též mohl představit zajímavé hosty, se kterými se setkal během mnoha let celosvětové koncertní činnosti. A druhá z nich dojde naplnění právě nyní, v roce 2021...

V letech 2007-2014 natočilo Zemlinského kvarteto kompletní dílo pro smyčcové kvarteto nejznámějšího českého autora Antonína Dvořáka; jedná se teprve o čtvrtý soubor v historii, který se pustil do tak velikého a závažného projektu. Velkou výzvu pro kvarteto již dávno představovala myšlenka souborného provedení všech těchto Dvořákových komorních děl na koncertním pódiu. Nejvhodnějším rokem se zdál být rok 2021, kdy si budeme připomínat 180. výročí narození Antonína Dvořáka. Právě tam tedy soubor směřoval celý vývoj série 4plus – od tří koncertů v roce 2018 až k šesti koncertům z komorního díla A. Dvořáka v roce 2021.

Na tomto místě je potřeba vřele poděkovat těm, kteří velkou měrou přispěli k tomu, že se tato série bude moci v příštím roce uskutečnit. Především je to Pražský komorní balet a jeho ředitelka Ladislava Jandová, se kterou již delší dobu spolupracujeme nejen na umělecké bázi – díky její pomoci jsme mohli sérii začít pořádat v Městské knihovně a díky její pomoci též získáváme nemalé finanční prostředky na pořádání této série. Dále chceme poděkovat právě Městské knihovně v Praze, která přijala naši sérii za svou, čímž převzala mnohé pořadatelské povinnosti, která nám vychází vstříc ve vyjednávání a která nyní také produkuje online streamy z našich koncertů, na které v této době nemohli přijít diváci. Děkujeme též Společnosti Antonína Dvořáka, která s námi spolupracuje na přípravě cyklu, a děkujeme též našim podporovatelům – Státnímu fondu kultury ČR a Hlavnímu městu Praha, kteří naši sérii 4plus podporují finančně.

Nyní bych se rád krátce zmínil o problematice čtyř Dvořákových raných kvartetů. První Dvořákovy smyčcové kvartety vznikly ještě během skladatelových studií. Všechny byly velmi rozsáhlé – autor experimentoval s melodickým materiálem a s nejrůznějšími skladatelskými technikami. První kvartet A dur tak měl neuvěřitelných 65 minut, třetí kvartet D dur dokonce přes 70 minut... Sám autor se ale později vrátil k materiálu prvního kvartetu, lehce jej přepracoval, ale především jej výrazně proškrtal, čímž jej zkrátil o polovinu na 32 minut, a prohlásil jej za své plnohodnotné dílo – první smyčcový kvartet op. 2. Druhý, třetí a čtvrtý kvartet nicméně neupravoval, nezdály se mu příliš dobré, a tak jejich partitury spálil. Nevěděl ale, že existuje ještě jeden jejich opis, a díky tomu se tato díla zachovala i pro nás. Jejich původní rozsah je nicméně pro koncertní provedení

velmi nepraktický. Editoři kritického vydání not se tedy ve druhé polovině 20. století rozhodli vydat tiskem díla kompletní, nicméně v notách navrhli škrty, které odpovídají stylu autorovy práce na revizi prvního kvartetu a které vedou k podstatnému zkrácení a zpřehlednění všech těchto raných děl. Zemlinského kvarteto tedy tyto škrty vzalo v úvahu, a to jak při natáčení kompletu na CD, tak při koncertních provedeních. Všechny Dvořákovy smyčcové kvartety se tak dostaly do rozsahu 25-40 minut, díky čemuž je možné provádět tři komorní díla během jednoho večera.

Díky tomuto faktu je možné souborné kvartetní dílo přednést přesně v pěti koncertech. Ovšem jedním z typických atributů naší série jsou vzácní hosté, které zveme ke spolupráci na nejrůznějších komorních dílech. Abychom tuto tradici mohli zachovat, rozšířili jsme počet koncertů na šest, čímž jsme získali prostor k uvedení dalších Dvořákových komorních děl. Konkrétně to bude slavný violový kvintet op. 97, který předneseme s naším pražským kolegou, skvělým violistou Karlem Untermüllerem, a posluchači také uslyší smyčcový sextet, který Zemlinského kvarteto provede společně s bratry Petrem a Pavlem Šporclovými. Nečekané hosty jsme ovšem pozvali i do samotné kvartetní části programu. V netradiční úpravě Cypřišů pro soprán a smyčcové kvarteto se představí zpěvačka Michaela Gemrotová, pro kterou tuto úpravu napsal její otec Jiří Gemrot, a budeme se velmi těšit na opětovnou spolupráci s Pražským komorním baletem, který pro naši sérii připravuje novou choreografii na jeden z méně hraných Dvořákových kvartetů – smyčcový kvartet d moll op. 34.

Při tvorbě jednotlivých programů bylo naším jasným cílem zachovat jejich vyváženost – snahou bylo zařadit na každý koncert jedno rané a jedno vrcholné Mistrovo dílo. Posluchači tak budou moci porovnávat různá období Dvořákovy tvorby, sledovat jeho vývoj a rozkrývat mnohá tajemství ukrytá v jeho rozsáhlé fascinující tvorbě...

Vstupenky ve stejných cenách jako v minulém roce (290 a 150 Kč) budou k dispozici ve standardním předprodeji Městské knihovny v Praze, a to buď osobně v pokladně Městské knihovny, anebo online na internetové adrese www.mlp.cz (online nelze koupit seniorské a studentské vstupenky). Jelikož ovšem bohužel není zcela zřejmé, zda již bude možné první koncert navštívit osobně, nebude se pravděpodobně prozatím prodávat abonentní vstupenka na všech šest koncertů; v tomto ohledu později pružně zareagujeme na momentální situaci.

Věříme, že tato unikátní koncertní série vám přinese mnoho krásných zážitků a budeme věřit, že se s vámi potkáme co nejdříve a v co nejhojnějším počtu!

S přáním hodně zdraví a všeho dobrého

Váš

Petr Holman

Zemlinského kvarteto

Koncerty

Velký sál Městské knihovny v Praze, 19:30 h

1) Středa 20. ledna 2021, 19:30 h

Smyčcový kvartet č. 1 A dur op. 2, B8
Smyčcový kvartet č. 7 a moll op. 16, B45
Violový kvintet Es dur op. 97, B180
Host: Karel Untermüller (viola)

2) Středa 3. března 2021, 19:30 h

Smyčcový kvartet č. 5 f moll op. 9, B37
Smyčcový kvartet č. 6 a moll op. 12, B40
Smyčcový kvartet č. 14 As dur op. 105, B193

3) Středa 26. května 2021, 19:30 h

Věta pro smyčcové kvarteto F dur, B120
Smyčcový kvartet č. 8 E dur op. 80, B57
Smyčcový sextet A dur op. 48, B80
Hosté: Petr a Pavel Šporclovi

4) Středa 15. září 2021, 19:30 h

Smyčcový kvartet č. 2 B dur B17
Cypřiše – verze pro soprán a smyčcové kvarteto (arr. Jiří Gemrot)
Smyčcový kvartet č. 11 C dur op. 61, B121
Host: Michaela Gemrotová (soprán)

5) Středa 13. října 2021, 19:30 h

Smyčcový kvartet č. 3 D dur, B18
Smyčcový kvartet č. 10 Es dur op. 51, B92 "Slovanský"
Smyčcový kvartet č. 12 F dur op. 96, B179 "Americký"

6) Středa 1. prosince 2021, 19:30 h

Smyčcový kvartet č. 4 e moll, B19
Smyčcový kvartet č. 9 d moll op. 34, B75 (*premiéra nové baletní choreografie*)
Smyčcový kvartet č. 13 G dur op. 106, B192
Host: Pražský komorní balet

Velký sál Městské knihovny v Praze, 19:30 h

www.zemlinskyquartet.cz

www.mlp.cz